

„Edinost“

z naša enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnost odira.

Pol tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); avsen Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za vsako kratno naročilo s primernim popustom. Poslana. oamrtne in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v alic Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

1. tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Pismo s Štajerskega.

Z nekakim porogljivim posmehom vsprejela je naša javnost pred poldrugim letom vest, da spodnještajerski nemški in nemškutarski trgovci in drugi začnejo izdajati slovensko pisan list z nemško tedeneo, ki je na svojem krstu dobil naslov »Štajere«.

Naši listi so reagirali z bolj satiričnimi, nego stvarnimi dopisi, češ: naši Nemci in nemškutarski so že tolikokrat poskušali z izdajanjem takega lista, ali vsaki poskus je ostal le poskus; listi so prilezli po dva-tri-krat na beli dan in — v povojih še — so nehali živeti.

»Tudi s »Štajercem« bo taka — s takim kategoričnim prorokovanjem prešli smo lepo na dnevni red. Nihče se ni več brigal, listi so molčali in so raje začeli vaditi se za — bratski razpor po kranjskem receptu! Naša politična društva pa se sploh niso bavila s »Štajercem«. Ta društva niso hotela, ali niso mogla umeti, da jo to »politikum« non plus ultra, ako narodni nasprotnik nastopa z novim orožjem.

Sploh bi trebalo o naših političnih družstvih prilično spregovoriti jako resno besedo, kajti mi imamo političnih društev, ki so nekaka osebna domena posameznih poslancev in kakor da nimajo druge naloge, nego da — ako potreba tako nanese — izrekajo zaupnice svojemu zaščitniku... Potem pa imamo tudi takih, ki vso svoje naloge vidijo v tem, da pošiljajo undanostne izjave papežu in škofom — sicer pa molče.

No, da se povrnemo k »Štajercu«. Naši vodilni krogi so dvoje popolnoma prezrli.

V prvo: kdo da je »Štajerca« ustanovil in kdo da ga vzdržuje! — To so največ močni nemški in nemškutarski trgovci, ki so med Slovenci obogateli. Mi Slovenci sami smo jih izredili.

Tem ljudem ni nič na tem, če dajejo po 100 kron in več na leto, saj vedo — zakaj! »Štajere« izhaja v 12.000 iztisih; lahko se je torej pohvalil nekoč, da je najrazširjeniji slovenski list. V vsako slovensko vas ga prihaja po mnogo iztisov in tu gre iz rok v roko. List priporoča in hvali samo nemške trgovce, obrtnike itd. Siromašni kmet pa ne ve, da je »Štajere« nemški volk v obleki slovenskega jagnjeta, pa — hodi na limanico!

Tako se uničujejo vsi vspehi našega de-

lovanja za »Svoji k svojim!« Na ta način se izvajanje tega gesla popolnoma onemogočuje.

V drugo so prezrli naši vodilni krogi, če slovenski kmet jako rad čita, da je jako ukažen, da mu pa ne pripuščajo revščina, da bi si naročal drage časopise in knjige. Najboljši dokaz temu je naša družba sv. Mohorja. »Štajere« pa stane na leto le 60 nvč., kar lahko zmore tudi najmanjši posestnik. Vrh tega pa dele »Štajerca« tudi brezplačno. Vsi nemški in nemškutarski trgovci imajo po več, celo po 100 iztisov, ter ga vsiljujejo slovenskemu kmetu.

Kako pa nam »Štajere« škoduje! Izpodjeda nam narodno gospodarstvo. On vabi in tira naše ljudstvo v nemške trgovine, v nemške gostilne, k nemškim odvetnikom, obrtnikom, v nemške denarne zavode. Nevarnost preti, da se ves naš kapital zopet začne stekati v nemške roke.

»Štajere« izpodkopava tudi našo narodno disciplino in politično organizacijo. On blati priznane voditelje našega naroda, zdaj posvetne, zdaj duhovnike; lisjak izigrava enkrat duhovne proti posvetnjakom, drugokrat pa posvetnjake proti duhovnikom. Posledica pa je ta, da med ljudstvom peša zaupanje do voditeljev!

In lisjak priporoča svoje ljudi za voditelje; seveda za zdaj še pod krinko, da le kmet naj kmeta vodi! A za temi »kmeti«, ki so sicer priznani nemškutarski, a povdarjajo vedno, da tudi oni so Slovenci, tiče in prezirajo nemški kričarji! Tem v roke hoče »Štajere« spraviti naše ljudstvo, to se pravi: v oblast nemštva!

Že zadnje državnozbornske volitve so kaj glasno pričale o vspehih »Štajerca«. V volilnem okraju Ptuj-Ljutomer, pa Maribor-Slov. Bistrica so dobili kandidatje »Štajerca« sumljivo velike manjšine. In ako se na naši strani nič ne stori, zgubimo o prihodnjih državnozbornskih volitvah vsaj dva mandata.

»Štajere« hoče tudi organizirati naše ljudstvo po načinu nemškega »bauernbunda«. Iz naših društev naj bi šel zadnji kmet in — mrtva bi bila!

»Štajere« izpodkopava vero. Saj jo vedno in vedno napada. »Štajere« škoduje v jezikovnem oziru. On piše v slovenščini, da se Bogu vsmili! Vsaka druga beseda je nemška, po slovenski pokvarjena. Mi se trudimo,

omenite Klarice, razjoče se vam kakor otrok. Ne povprašujte ga!

Kar vem, to povem sam.

I.

Župnija v Kamenici spada med takojmenovane »cesarske«. Brez polja in vrta je in duhovnik ima samo naslov župnika — sicer pa je le revež. Ko je bila ob svojem času ta župnija izpraznjena, je moral konzistorijat kakih desetkrat razpisati je, a vendar se nihotel oglašati nikdo. A to ni nikako čudo! Duhovniki so dobro znali. Bolje je bajati deset let v Podlesju za kaplana nego jedno leto na »cesarski« župniji za župnika.

Naposled je izvedel to sedanjí župnik. Ne radi tega, da postane župnik, marveč radi tega, ker se tje kaj nobenemu ni ljubilo, je vložil prošnjo za to župnijo. Konzistorijat je, ne da bi čakal daljših prošnic, takoj vstregel njegovi prošnji ter naročil, naj se le kmalu nastani na tem novem mestu.

Ubogal je.

Pobral je skupaj svoje premoženje — mnogo tega itak ni bilo, saj je šlo vse na jeden voz — ter se preselil v Kamenico.

»Nu, tako slabo že ne bo!« je dejal, ogleduje si župnišče. »Revež povsod najde dom; povsod mora biti zadovoljen; naj se preseli kamor-koli, vendar ne izgubi ničesar.

da čistimo jezik od tujk in peg, »Štajere« jih pa kar na cente meče zopet med ljudstvo...

Bodi dovolj za danes, da-si bi se dalo povedati še marsikaj.

Ali pa res moramo mirno gledati, kako nam nasprotnik izpodkopava tla?

Ne!

Sedaj naj bi nastopila naša politična društva! Skupno naj bi šla med ljudstvo, dokler je čas, dokler v ljudstvu ni uničeno zaupanje v voditelje! Zdaj je še možno preprečiti vse nakane! Politična društva naj ustanovijo skupno in razširjajo list, pisan za priprosto ljudstvo, ki ne sme biti drag! Vsaj dražji ne, nego je »Štajere«! Na stroške ne bi smeli nič gledati, ampak le na stvar. Ker »Štajere« vendar še ni preveč ukoreninjen med ljudstvom — da-si je močno razširjen — bi to sredstvo izdalo.

Toliko v prevdarek!

Gromozenski.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 10. maja 1901.

Državni zbor. Včeraj je zbornica poslancev nadaljevala drugo čitanje predloge o davku na žganje. V razpravo so posegli poslanci Tambosi, Ivčević, Borčić, Dyck, Voelklin Hybeš. Posl. Ivčević je govoril o žalostnih finane. odnošajih Dalmacije in je povdarjal, da ima to jako neugodne posledice tudi za ljudsko šolstvo. Predlagal je torej resolucijo, pozivajočo vlado, naj vso svojo pozornost obrača saniranju deželnih finane in naj predloži v to potreben zakon. Predložil naj tudi zakon, s katerim država prevzame obveznost za vzdrževanje ljudskega šolstva. Tudi posl. Borčić je povdarjal, kako zanemarjena je Dalmacija. Določbe predloženega zakona niso zadostne za saniranje deželnih finane Dalmacije, ki je na predvečer svojega finančnega propada. Na to so prekinili razpravo.

Na to je minister za deželno brambo, grof Welsersheimb, odgovarjal na interpelacijo poslanca Klofača radi samoubojstva vojaka Zilaka. Minister je priobčil zbornici materijal spisov in je prišel do zaključka, da se je Zilak res sam usmrtil in dani umrl na posledicah kakih poškodb. Zilak da je bil dober vojak in je bil le žrtev agitacije. Usmrtil da

»Moj Bog! saj sem se dal posvetiti le za to, da bi oznanjeval evangelije, ne pa, da bi se rinil tje kaj, kjer je za korec setve več polja. Sicer pa nisem še tako velik revež, kakor so ljudje, ki nimajo kam položiti svoje glave, kjer bi mogli mirno premisljevati svojo revščino. Jaz imam vendar zalo sobico. Kdo vé, ali ima moja sestra takšno? Revna Marjeta! Že od njene svatbe je nisem videl več.

Ali še živi! — In kje? — «

In uredil je to sobano, kakor je mogel. Na steni je obesil slike, poleg vrat nastanil postelj z dvema malima pernicama — več mu pokojna mati ni mogla dati; — pri oknu je postavil mizo ter dva stola, a poleg nje malo knjižnico; pri peči umivalnik; a v kotu omaro za obleko. To je bilo vse. Omare ni niti potreboval. Obleko je imel le jedno razun duhovske in to je imel na sebi; zvečer pa, ko je odhajal spat, je položil obe na stola, deval si pernice pod glavo ter se odeval s staro suknjo. Toda omaro za obleko je imel vendarle. Kaj bi bilo, ko bi končno le imel dve obleki!

Nekega jesenskega večera je kameniški gospod že spal, ko je nekdo potrkal na vrata. Mali psiček v veži je poskočil ter delal takšen trušč, kakor da stoji za vratmi najmanj dvanajst roparjev. Župnik je vstal ter poslu-

še je zbok kesanja in strahu. Zajedno je izjavil minister, da je odredil preiskavo, kar se tiče samomorov v vojski. Poslanec Klofač je zahteval, naj se otvori razprava o dogovoru ministrov. Njegov predlog je zbornica odklonila. Nekoliko hrupa je bilo, ko je češki radikalec Zazvorka očital predsedniku njegovo neprijazno postopanje s češkimi radikali, češ, da s temi vse drugače postopa, nego s privilegiranimi nemškimi strankami.

Še: Avstrija in Nemčija. Zanimiv predmet! Zveza med Nemčijo in Avstro-Ogrsko stoji trdno kakor skala — tako vsaj nam zatrjujejo vsi naši oficijelni, oficijozni, naploficijozni in četrtificijozni viri. In ti morajo vendar vedeti stvar! Kdo pa naj bi vedel, če ne oni, ki imajo svoje šatore tikom te zveze?! In vendar čudno: zveza med Avstro-Ogrsko in Nemčijo stoji tako trdno kakor najtežja in najnepremičnejša skala, ljudje pa le hodijo gledat vsaki hip, da-li skala — še stoji na svojem mestu.

Čudno res! Naši Nemci vse observance — začeni od krila hofratov, preko osrednjih vrst, kjer baje vladajo krščansko-socijalna pravila in tja do onega drugega krila, kjer veliki Jurij Schönerer in spoštovana mu družba s kopjem v roki slavé svojega bogagromovnika Donarja, gospodarja viharjev Wodana, in kakor se že imenujejo vsi ti nemški večji in manjši bogovi, ter prepovedujejo evangelij velike matere Germanije — vsi Nemci pa prisegajo, da je zveza med nami in Nemčijo, ne le njihova herzenssache, srčna stvar, ampak da je to za našo državo tudi stvar neizogibne potrebe, ob enem tudi velika milost od strani Nemčije, da se ta poslednja sploh spušča z nami v kake zveze, ter da se naša država mora kar topiti v hvaležnosti na tem in da mora vse žrtvovati, tudi svojo samostojnost, in da mora tudi zaliti svoje narode, samo da se zveza ohrani!

Dobrote za našo državo v tej zvezi so vendar evidentne, na dlani. Le slepec jih ne vidi in zloba trdovratnosti jih ne mara videti... In vendar čudno in prečudno... Avstro-Ogrski spleh ni več življenja nego v zvezi z Nemčijo, ta zveza tudi res stoji trdno, nepremično, kakor skala, ali čim se je kdo le ganil in provzročil, bodi tudi najhrajši vetrič, kakoršen ne bi mogel nikomur ni slavnika odnesti z glave, že so vsi Germani po konecu, da branijo skalo, da bi je — vetrič ne odnesel...! Človek se res že več ne

šal. Trkanje se ponovi in razjarjen psiček je besnel še huje.

»Kdo pa je? Nemara moram iti koga previditi? Moram iti pogledat.«

Prižgal je malo svetilnico, oblekel se, šel ven, pokaral psa in odprl vrata.

Neka ženska! Na hrbtu ima omot z vajšnicami, a za roko drži malo, v volnen robece zavito dete,

»Kdo ste?« je vprašal župnik ter dvignil svetilnico nad njeno glavo.

»Midve sve, brat, midve, — — jaz in ta-le — «

»Kaj, — moja sestra? — To si ti Marjeta?« — se je začudil župnik in vprašal:

»In ta deklica?«

»Je moja hči Klarica.«

»Za Boga! Smrti bi se bil nadejal prej, nego da bom tebe Marjeta videl še kdaj. Koliko sem povpraševal za teboj, koliko te iskal — toda od svoje svatbe kakor da si padla v vodo. Nu, pozdravljam te, sestra, a tudi tebe, deklica. Klarica, stopi notri, da zopet zaprem. Sicer je v sobi tudi mrzlo, toda zakurim vama. Semkaj-le, skozi te dveri! Počakaj Marjeta, jaz ti pomorem; semkaj-le deni omot, tako! Tukaj le sedi. Zdi se mi, Marjeta, da jočeš. Kaj ti je?«

(Pride še.)

PODLISTEK

Na razpotju življenja.

Vaska slika; češki načrtal J. L. Hrdina; posl. Podravski.

Ste-li videli v poslednjem času gospoda župnika iz Kamenice?

Vidite, kako se je spremenil!

Na čelu ima vraske, na licu vraske; oči so mu ugasnile ter postale nekako kalne. A ti zali, kakor vranje perje črni lasje — kako so mu osiveli v jednem letu!

Da, v jednem letu!

A ta hoja! Lani je še krepko korakal k oltarju, letos ga more cerkovnik podpirati, lani ob žegnaniu je še gromel njegov glas s prižnice, letos pa je že podoben glasni človeka, ki z jedno nogo stoji v grobu. Saj je videti o povzdigovanju, kako se mu tresejo roke; saj je slišati o molitvi, kako se mu trese glas, kako mu zaostaja sapa!

Revež! On bi nam znal povedati marsikaj, kakšno je to bedno življenje, ko ima človek le nekoliko neobhodno potrebnih rečij, ko pa prihaja nekdo ter mu jemlje še to, a za nagrado mu pušča v srečo bolest, v duši nemir, v očesu pa solzo. Da, pokazal bi nam nam številne slike križevega pota svojega življenja, toda ne povprašujte ga! Če mu le

spozna na tem božjem svetu in je trenutkov, ko ga obhajajo grešne misli, da ta zveza vendar ni tako grozno koristna za našo monarhijo in zato tudi ne taka življenska potreba in radi tega da, tudi ne stoji tako trdno, kakor bi hoteli oni, katerim je ta zveza »srčna stvar«.

Iste čudne prikazni opazujemo tudi sedaj, po govoru dra. Kramarja. Vse nemško kopje je v mahanju in vsa nemška peresa so v nervoznem gibanju, da se znesejo nad predrznejem, ki je zagrešil grozno, do neba — pardon: do Walhalle, tega bivališča vseh nemških junakov, kričeče bogokletje s tem, da si je drznil o zvezi med Nemčijo in našo monarhijo govoriti — resnice!

Na čelu maščevalne vojske maršira seveda »Nene Freie Presse« z dolgim uvodnim člankom, polnim strupa, polnim jeze, polnim žolča in zasmehovanja. Dr. Kramar je denuncijant, špijon, hujskač in — tepec. In vse zato, ker ne veruje prav, da iz one — skale prihaja blagoslov! Iz kupa sotis, ki jih meče na dra. Kramarja, hočemo pobrati le dvojno. Dunajski list opominja dra. Kramarja, da je baš on nečelno temu imenoval trozvezo star in odigran klavir, in ga zasmehuje potemtakem: in vendar ravno isti dr. Kramar igra zopet in zopet na ta klavir! To da je kričeče protislovje, dr. Kramar pa omejen človek, ki ne ve, kaj govori in čegar obzorje je najtesneje... Počasi, počasi, to ni baš tako nezmislno. Ravno stari, razglašeni, odigrani in zato — neharmonični klavirji so najneprijetnejši in kriče najbolj po roki, ki naj jih uglaši zopet. In dr. Kramar se je pokazal jako pametnega moža, ko je zahteval: ali uglasite klavir, ali — proč žnjim!

Ker je dr. Kramar menil, da besede nadvojvode Ferdinanda povodom, ko je vsprejel protektorat nad katoliškim schulvereinom, so bile v obsodbo velikonemškega gibanja v Avstriji, meni »Nene Freie Presse« — zmagostrosi, kakor da je zalela terno —, da je do tal porušila vse argumentacije dra. Kramarja, ko apostrofuje tega poslednjega: Mar ni katoliški schulverein obstal in deloval že davno popred, nego pa je nastalo nemško gibanje »proč od Rima«?! Kako je mogel torej dr. Kramar vzbujati domnevanje, kakor da je nadvojvoda se svojimi besedami hotel pohvaliti delovanje katoliškega schulvereina ravno proti gibanju »proč od Rima«?!

No, no, stvar se nam ne zdi ravno tako nezmislno, kakor bi hotel trditif sofist v dunajskem čifutskem listu. Kaj pa, ko bi mi hoteli apostrofirati dunajsko Židinj o vprašanji: je-li gotova, da bi bil nadvojvoda vsprejel protektorat tudi tedaj, ko bi ne bilo gibanja »proč od Rima«?! Je-li gotova, da bi bil govoril tiste besede, ako to gibanje ne bi bilo protiavstrijsko? Zakaj pa je protektorat prevzel baš sedaj in ne že prej, ko vendar schulverein že toliko časa obstoji?!

Mi smo celo uverjeni, da nadvojvoda ne bi bil vsprejel protektorata, ni govoril onih besed, da ni hotel obsoditi protiavstrijsko agitacijo Nemcev. Kdor torej ni zagrizen v misel, da avstro-ogerska monarhija mora biti odvisna od Berlina, temu se morajo izvajanja dra. Kramarja zdeti prav pametna, vredna resnega politika in resničnega prijatelja te monarhije. Zveza z Nemčijo bodi lojalna, ali pa naj je ne bo! Do sedaj pa ni bila lojalna. Zveza, ki dopušča, da se Berlin drzno utika v notranje politične stvari Avstrije, da Nemčija pošilja sem doli tisoče in tisoče mark za povspesevanje protiavstrijskih agitacij in krdele pangermanskih emisarjev, a ona samatiisti čas brezobzirno, brez usmiljenja in brutalno izganja politički povsem nedolžne delavce-avstrijske podanike — ne, taka zveza ni lojalna! Prav je imel, stokrat prav, dr. Kramar: klavir je razglašen; ali uglasite ga zopet, ali — proč žnjim!!

Vojna v južni Afriki. Londonski »Standard« priobčuje brzokavko iz Bruselja, iz katere je razvidno, da ni nikake nade, da bi med Angleži in Buri prišlo do sporazumljenja. Krügerjevi prijatelji da so popolnoma prepričani, da angleški poveljnik Kitchener niti ne misli na to, da bi obnovil pogajanja za mir, ker predobro ve, kako mislijo odločujoči krogi Buror. Sosebno vsled zadnjega pogovorasvojega z burškimi generalom Botho, ve, da je podpredsednik Schalk Burger zabičal Botho, naj odkloni vse pogoje, ako nimajo za podlago popolne neodvisnosti obeh burških republik. Jasnó je torej, da bi bila vsa pogajanja brez nade do ugodnega vspeha.

Hočeš, nočeš, moramo torej soditi, da

Buri nikakor ne obupujejo na končnem vspehu, marveč da so kolikor toliko gotovi svoje stvari. Bržkone ne štejejo o tem le moči na svoji strani, ampak jej prištevajo tudi tisto moč, ki jim prihaja iz — slabosti Angležev. In ni nemogoče, da nam končeni izid pokaže Bure kakor dobre računarje.

Tržaške vesti.

Nov zdravnik. Naš rojak dr. Just Pertot je pooblaščen izvrševati zdravniško prakso v našem mestu.

Imenovanja. Ministerski predsednik, kakor vodja ministerstva za notranje posele, je imenoval inženjerje Gustava Seelingerja, Ernesta Dejaka in Rudolfa Machnitseha višjimi inženjerjema v državnostavbinski službi na Primorskem.

Pogreb pok. vit. Friderika Schwarz se je vršil včeraj ob 4. uri popoldne ob veliki udeležbi iz vseh slojev, zlasti pa — to se umeje — iz uradniških in sploh službenih krogov. Sprevod se je pomikal iz bolnišnice po ulici Tintore na pokopališče. V sprevodu je bilo neštevilno državnih uradnikov, med njimi namestnik grof Goess in drugi načelniki državnih uradov; župan tržaški z mnogimi mestnimi svetniki in magistratnimi uradniki, mnogo zastopnikov raznih društev in istrskih laških mest, posebno iz pazinskega okrajnega glavarstva in neštevilno družega občinstva. Mrtvaški voz je bil ves obložen z venci; nekaj so jih nosili tudi pred vozom; ves z venci obložen je bil tudi drugi voz, ki je vozil za krsto.

Odstop bar. Kalebberga. Sinočnja »N. Fr. Presse« naznanja, da je bar. Kalebberga že podal svojo demisijo kakor predsednik avstrijs. Lloyd in postane na Dunaju bivajoči člen upravnega sveta te družbe. Na prihodnjem obnem zboru izvoli se njegov naslednik. Mi smo že pred par dnevi omenili ne ravno neverjetne govore, kako je prišlo do te demisije. Oseba prihodnjega predsednika bo v najboljše pojasnilo.

Nevednost ali zloba? Prejeli smo in objavljamo: V včerajšnjem »Slovenec« čitamo pod naslovom: »Organizacija slovenskega delavstva v Trstu«, »Delalsko podporno društvo« v Trstu je imelo te dni občni zbor (!), na katerem se je čulo, da se je mej letom izbrisalo iz društva 457 udov.

Kako je prišel »Slovenec« do te najjavnog neumnog notice? Kako more »Slovenec« poročati o stvareh na obnem zboru, kate-rega niti ni bilo?! V »Edinosti« je bilo večkrat in jasno objavljeno, da bo »Delalsko podporno društvo« imelo svoj občni zbor v nedeljo dne 12. t. m. Včeraj, ko je »Slovenec« priobčil omenjeno notice, smo bili še le 9. Povedali smo tudi, da je odbor brisal 457 udov, a smo tudi povedali, da je isti vsprejel 324 novih udov, kar je »Slovenec« lojalno — zamolčal! Kako da je prišlo do tako velikega števila odstopenih udov — tudi tega si ni težko tolmačiti. Naravno je namreč, da je v večih, zlasti trgovskih mestih fluktuacija, kakoršnje v manjih krajih ni. Tu je vedno menjavanje: ljudje prihajajo in odhajajo. Včasih je pritok večji, včasih pa odtok. Tako se tudi delavstvo v Trstu vedno menja: eni odhajajo, drugi prihajajo! Zraven tega pa se nobeno zlasti večje društvo ne more izogniti neprijetnosti, da ima tudi udov figurantov, podporni društva pa tudi — simulantov. Nekoliko časa se upa in upa, da doplačajo zaostalo tednino in ravno »Del. podp. društvo« je bilo jako potrpeljivo v tem pogledu. Slednjič pa je vendar moralo misliti na to, da napravi tabula rasa in se očisti od takih zanikernežev. Tako je pojasnjeno razmerno veliko število brisanih udov. Ali ponavljamo, mala fides je v tem, da je »Slovenec« pač priobčil število brisanih, a je zamolčal število novodolih udov. Ljubljancem se zahvaljujemo za tako pikanje in zbadanje, a ob enem bi jih vendar prosili, naj nam imenujejo le eno samo delavsko društvo na Slovenskem, ki bi se moglo primerjati našemu »Delalskemu podpornemu društvu« v Trstu! Jeden madež ima seveda to društvo na sebi: društvu na čelu je — kdor je!

Čitajte in — strmite! Pišejo nam: Ni dolgo temu, da ste objavili neki — dokument, s katerim je neko županstvo odklonilo prošnjo za izdajanje »Domovnice«! Že ta čas se je vse čudilo neumnosti nekaterih občinskih tajnikov (župani se malo kje brigajo za take »malenkosti«!)

Slučaj, ki ste ga objavili, pa ni osamljen! Ko bi ne bilo težko sramotiti same sebe, bi vam lahko navel celo vrsto takih in slič-služajev! Kar pa presega vse meje, je sledeči slučaj:

Nekli slovenski delavec, nastanjen v Trstu, je pisal svojemu županstvu, naj mu pošlje domovnico. Županstvo je odgovorilo, da prošilec nima nikake pravice v svoji občini, ker je že nad 30 let v Trstu — in ima po besedilu novega domovinskega zakona — že domovinsko pravico v Trstu!!

Delavec, ki pozna besedilo omenjenega zakona — je opetovano zahteval domovnico od občine kamor pripada, vse dotlej dokler ne bo sprejet v tržaško občino, ter je še dostavil grožnjo, da se v slučaju negativnega odgovora obrne do e. kr. okrajnega glavarstva. Županstvo, opiraje se vedno na prvo tolmačenje zakona o domovinstvu, je zopet odklonilo prošnjo!

Stranka se je končno obrnila do e. kr. okrajnega glavarstva s prošnjo, naj isto prisili dotično občino do izdajanja domovnice.

Slavno e. kr. okrajno glavarstvo, (tam nekje na Kranjskem) je takoj odgovorilo: **Vi nimate pravice zahtevati domovnice, ker ste nad 30 let v Trstu, kar vam daje pravico do meščanstva brez vsake prošnje!!** Dokler razna županstva govore tako, je še potrpeti ker niso dobro poučena o stvari, ali če kako e. k. okrajno glavarstvo — ki ima izrecen nalog ministerstva, da poučuje županstva in jim tolmači besedilo in pomen zakonov — ponavlja isto, potem je stvar nezaslišana in presega vse meje!!

Stranka je uročila na tukajšnjem magistratu prošnjo za podeljenje domovinske pravice — in ker ni mogla vdobiti domovnice je priložila vse dokumente, ki jih je prejeila, kakor omenjeno zgoraj. — Pač lepo pričevalo!!!

Slučaj učitelja Ferluge. Komentar o razpravi na upravnem sodišču, objavljen za danes, smo morali odložiti na jutri radi preobilice gradiva.

Temni oblaki se prikazujejo na obzorju: Žid na lesnem trgu gleda tja gori proti firmamentu, nagubančenim čelom, plahim očesom in na licu se mu izraža kruta skrb... Še pred par dnevi se mu je zdelo obzorje jasno, nebo se mu je smehljalo prijazno, po dnevi mu je solnce pošiljalo najprijetnejše svoje žarke in po noči mu je luna kazala najvselejše fizijognomijo, kakor je le zmore: tisti nedolžno smehljajoči obraz — da ga niti v »Kirikiju« nismo nikdar videli lepše narisane! In zdaj hkratu taka sprememba! Nebo se je pooblačilo, črni »nuvoloni« se vlačijo po obzorju, solnce ne pošilja več svojih žarkov in luna ne svoje srebrnine: nakremžila je svoj obraz in ga skrila nevoljno — Bog ve kam; vse je temno, kamor-koli se oziraš; kakov tužen pogled! Za seगत!

Menite, da se šalimo?! Verujte, da ne! Vzemite le v roko včerajšnji »Piccolo«, obrnite ga tako, da vam bo gledala v lice zadnja stran (»Piccolo«-va namreč!) Tam najdete interesantno rubriko: »Da Gorizia«... in notri v rubriki najdete notice, kateri že naslov ne obeta nič dobrega: »Nuvoloni«. V teh »obla-kih« boste čitali: »Horizont, ki se je — na Dunaju zadnje dni zdel, kakor da se jasni, kar se tiče naših stvari, se temni sedaj bolj nego kedaj. Od tam gori prihajajo grde novice (brutte notizie), ki govore, da se v Gorici zasluje slovensko — učiteljišče«. — (!!! Ured.)

Ali še ne umete ljute skrbi madjarsko-italijanskega patrijota na lesnem trgu, ko vidi take grozne oblake, ki se z Dunaja doli valé nad njegovo ljubljeno, sedaj dvakrat nesrečno Gorizia?! Taka zavrataost od strani avstrijske vlade! Pred par dnevi še so morda prijazno govorili z deputati! Sedaj pa s takim — colpo! Ali so hinavci, ti ministri! Za božjo voljo, pomislite vendar, kaka zloba, kaka krivica: tisti dobri Koperčani, kjer je sedaj učiteljišče, so vendar vsikdar storili vse možno, da bi slovenskim dijakom storili bivanje tam kolikor le možno — nemožno! Prirejali so — seveda le za zabavo — proti njim demonstracije, preprijazno pozdravljali jih na ulici z vsikdar sočnimi psovskami, podili jih na sprehode izven mesta in jih o tem spremljali uljudno s »panetti« sv. Štefana; in če so dijaki hoteli na parnike, malo da jim niso dobri Koperčani privoščali malo — hladilne kopelji! In po vsem tem, po vsej tej dobrotnosti, po vseh teh nedvomnih dokazih gostoljubnosti in — najstareje kulture, pa

prihaja ministrom najabsurdnejša misel, ki se sploh more izleči v kaki ministerski glavi, nesrečna misel, da učiteljišče in slovenski dijaki bi bili bolje shranjeni — kje drugje! Kdo bi zameril Židu na lesnem trgu, ako ne ume te ministerske logike in vidi grde oblake na še nedavno temu jasnem obzorju?! In tudi to je več, nego naravno, da se v teh dnevih grozne nevarnosti obrača do deputatov: Samuel pomagaj!

In pa sploh: čemu prav za prav treba Slovence učiteljišča? Take stvari so vendar le za kulturne narode! Za Slovence pa — ali je to potrata!

Mračí se, mračí, pa ne samo nad Gorico, ampak tudi v tistem zaboju, nad zavihanim nosom židovim, kjer sicer, pri pametnih in normalnih ljudeh, delujejo zdravi možgani! Kako je že pel naš Jože Prunk na slovenskem »brettelau«: vam se meša, dragi boter!

Tretje glavno zasedanje prizivne komisije za osebno dohodarino za Trst in okolico je bilo zaključeno včeraj. O tej priliki se je predsednik, e. kr. dvorni svetnik in finančni ravnatelj Oton vitez pl. Zimmermann, zahvalil udom komisije za njihovo marljivo in vspešno sodelovanje na razpravah komisije.

Izpred naših sodišč. Pred tukajšnjim deželnim sodiščem so stali včeraj, obdolženi tatvine, čevljar Mihael Fonda vulgo Baretta rossa in težaka Alojzij Grusovin in Henrik Skuk. Poslednji je bil razvca tega obdolžen tudi nemoralnega čina. Sodni dvor je obsodil Fonda na 6-mesečno, Grusovina na 13-mesečno in Skuka na 10-mesečno ječo.

Radi pevanja bogoskrunske pesmi sta bila obsojena včeraj pred tuk. deželnim sodiščem italijanska podanika Romej Fiumama in Urban Giovannini vsaki na 2 mesečno težko ječo.

Nepošten posredovalec. Gospa Penelope S. obrnila se je pred nekoliko dnevi do nekega posredovalca za službo, stanujočega v ulici Lazzaretto, da jej preskrbi služkinjo. Posredovalec je obljubil, da jej preskrbi in je zahteval od gospe 2 kroni za svoje stroške, kar mu je gospa tudi plačala. Družega dne se je podal posredovalec k gospej ter jej rekel, da mora pisati po neko Furlanko, ker ne more v Trstu dobiti primerne služkinje. Na njegovo zahtevo mu je gospa dala 15 kron za potne stroške iste. Posredovalec je zagotovil da Furlanka pride že v 48 urah v Trst, ali gospa je celih 10 dni zastoj čakala na isto. Ker ni bilo od nikjer ni Furlanke ni posredovalca, podala se je osebno na njegovo stanovanje, a tam so jej povedali, da se je mož presečil v Pulj. Tistih 15 kron mu je torej ravno prav prišlo za vožnjo v Pulj. Stvar je naznanjena policiji.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 11. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Fabio Severo, Villa Ara 18, hišna oprava; ulica Manzoni 8, hišna oprava; ulica Belvedere 3, hišna oprava; ulica S. Francesco 16, hišna oprava; Sv. Križ 277, hišna oprava; Sv. Križ 131, omara; Sv. Križ 21, krava; ulica Sanità 8, dragocenosti; ulica Cisternone 254, klopi in les.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 14.3. ob 2. uri popoldne 20.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 761.2. — Danes plima ob — predp. in ob 4.52 pop.; oseka ob 7.44 predpoludne in ob — popoldne.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel danes v petek zvečer svojo sejo ob navadni uri.

Za bazar ženske podružnice so darovali nadalje:

Ga. Ivanka udova Eppe 2 shranjevalnici za pisma, 2 blazinici za šivanke in 1 pozlačen košek za cvetlice, gđ. Rezika Zorut soho Matere Božje, ga. Helena Kovačič-Stoka velik salam, N. Rogel zavitek sladne kave, I. Kersten, paket čokolade, novčarko in žigalice, ga. Ana Dolinar 4 velike rute in 4 pare nogovice, N. N. 2 butilki Malaga in Cypria, mala Anica Vatovec ni nabrala 1 K 20 st., temveč 2 K 40 st., kar bodi popravljen s tem.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz Kopr nam pišejo, da so včeraj videli tam laziti po ulicah glasovitega Ivana Krstića. Spremljala sta ga dva »telesna gardista« iz mačkoveke garde, bržkone iz Ru-kavea. Ali pa sta bila adjutanta iz general-

nega štaba mačkoveev. Naš poročevalec je tudi poizvedel, da so imeli opravila pri »svojem deputatu« Benuatiju! Kakova so bila opravila — to se seveda odteza nemačkovski javnosti. No — mačkovska so bila; ali pa se Krstić zopet ne počuti nič kaj prav v — žepu?

Vesti iz Kranjske.

* Nova »Mlekarska zadruga«. V Zagorju na Pivki so ustanovili mlekarstvo zadrugo. Ta je velike važnosti za zgornjo Pivko, ker je začetek umne živinoreje, od katere bo Pivčan moral živeti. V predstojništvo so voljeni: gg. A. Domicelj ml., predstojnik, R. Horvat, tajnik, A. Domicelj st., blagajnik.

* Na ponedeljkov semenj v Ljubljani je bilo prignanih 1145 volov in konj, 328 krav in 73 telet. Skupaj 1546 glav. Kupčija je bila jako živahna, ker so prišli kupei iz zunanjih dežel.

Vesti iz Štajerske.

— Počeščenje. »Delavsko podporno društvo v Celju« je imenovalo svojimi člani: opata Fr. Ogradija, dež. poslanca dra. Ivana Dečka in dekana dra. Josipa Kržišnika.

— To so fantje! Iz vasi Radislavei pri Ljutomeru je prišlo na vojaški nabor 10 fantov, a potrjenih v vojake jih je bilo — 9!! Tem lepšo figuro poleg te zdrave krvi dela slavno mesto celjsko, ki je letos dalo — enega celega novince!!

Nemškega schulvereina mariborska podružnica je imela dne 5. t. m. svoj občni zbor, na katerem so gg. Germani vzeli s kislimi obzori na znanje, da je imela podružnica v letu 1900 čez 30000 K manje dohodkov, nego v letu 1899., stroškov pa za kakih 30000 K več. Nič škode. Ako bi schulverein ustanovljali šole le za nemške otroke, bi bilo kaj drugega in mi bi ne imeli nikakega povoda veseliti se na tem pojavu. In ako ne bi bil nemški schulverein, po svojih resničnih ciljih, politično agresivno društvo in ako bi svoje nemške otroke navajal na narodno toleranco ter vzgajal iz njih bodoče može s politiško moralo — bi mi celó obžalovali ta pojav. Ali dokler je politiško agresivno društvo, dokler na jedni strani lovi slovenske otroke in jih se strupom svoje vzgoje pretvarja v narodne izdajce in propalice, a na drugi strani vceplja svojim lastnim otrokom mržnjo do nas, zlasti pa do naših rojakov ob slovensko-nemški meji: dolje moramo le z zadoščenjem pozdravljati, ako se na Štajerskem manjšajo sredstva za tako pogubno in nemoralno delovanje.

Vesti iz Koroške.

Trda jim prede! Mir piše: Trda jim prede, celovškimi mogočnejšim namreč, o sedanjih občinskih volitvah. V nemškem (?) Celoven malone ne morejo več dobiti »dobrih, nemško mislečih« kandidatov za občinski odbor!! Tega ne trdimo mi, marveč nacio-nalni list »Kärtn. Wochenblatt«. Nihče neče več sodelovati na občinskem gospodarstvu ter prevzemati odgovornosti za-nje! Mesto se približuje hudim časom in zgodili so se hudi pogrški, zlasti baje na novih električnih napravah! Da ljudstvo nima prav nobenega zanimanja za volitve, kaže to, da je na volilni shod III. razreda od 854 volilcev prišlo celih 27, na volitev pa samo 111. In to se godi v naprednem Celoven! Heil!

Deželna zavarovalnica za živino šteje sedaj 44 krajevnih zvez; zavarovalo je živino 1198 oseb, zavarovalna vrednost iznaša 1,333,390 K, zavarovane živine je 8085 repov. Zavarovalnine se je doslej plačalo 3434 K v 46 slučajih.

Obsojen četovodja. Husarski četovodja Aleksander Bötis je na Koroškem sunil s sabljo husarja J. Vörösa v prsa trikrat s tako silo, da se je J. Vörös mrtev zgrudil. Vojaško sodišče je surovega četovodjo sedaj degradiralo in obsodilo v 18-mesečno ječo.

Razne vesti.

Ponarejeni bankovci. »Wr. Zeitung« objavlja, da je uradno konstatirano, da so se v Mühlbachu v Transilvaniji spravili v promet ponarejeni 20-kronski bankovci. Bankovci so zelo dobro ponarejeni, le rdeča barva je nekoliko premočna in št. 20 v ogerskem tekstu je nekoliko premaknjena (zakrivljena).

Sultanova ustanova. Iz Carigrada poročajo: Govori se, da nameruje sultan ustanoviti dva paviljona, za neko berolinsko bolnišnico: jednega za moške in drugega za ženske, katerih vsaki bo imel šest postelj, in sicer hoče to v zahvalo za vodnjak, ki ga je dal napraviti nemški cesar. — Na vsaki način je to dvakrat človekoljubno od inspiratorja grozovitih klanj Armencev. V Carigradu kjer poznajo osebno »humannega« sultana, se bodo temu gotovo čudili.

Petindvajsetletnica pogrebnega podjetja Zimolo. Te dni je slavilo pogrebno podjetje Zimolo svojo petindvajsetletnico, od kar je bilo ustanovljeno od zeló spoštovanega in uglednega Ivana Evang. Zimola.

Pokojni ustanovitelj je bil zeló blaga duša in je imel za ubožce vedno odprte roke. Sedanje podjetje vodi njegov sin Anton, kateri je ob tej priliki obdaroval vse svoje uslužbence.

V vsem času svojega obstanka t. j. v 25. letih je preskrbelo to podjetje 26.459 pogrebov in opomniti se tudi mora, da g. Anton Zimolo pogrebe tržaških ubožcev preskrbljuje brezplačno.

Vzorno selo.

Ne daleč od mesta Tridenta v zemlji južnotirolske pod gričem na pogled visokih planin je selo Romeno, izpod njega pa se pretaka rečica. Nad selom po griču so pašniki sočnate trave, po katerih se h kratu na tisoče ovae pase. Mej hišami so vrtovi, krasno obzidani in marljivo obdelovani, po njih pa raste vsakovrstno povrtje. V dolini ob rečici so zelene livade in po njih se pase na stotine govedi. Z desne in leve nad dolino se vzdiguje vinogradi, po katerih raste vsakovrstno sadje. Po dolini in po brdih na vse strani so provedena pota in jih je čista lepota gledati, kako se križajo in jedna z drugimi spajajo. Ljudje so snažni in uljudni, radovoljno delajo in dobro se hranijo, tako, da je res dika vsakemu v onem selu gledati, ko o blagdanah gredo v cerkvo, mladeniče in mladenke zdrave in rdečelične kakor zrela zdrava jabolka na zelenih granah. Ljudje se v Romenu ljubijo in spoštujejo kó da so vsi od jednega otea. Tu nej zavade, nej mržnje; ne čuje se preklinjanja, spoštuje se stari, moli se Bog; vsak je čedno oblečen in opran; nemajo dolgovi; nikomur ničesar ne manjka. — No, kako je selo Romeno dospelo do tolike sreče in blagostanja? Našel se je ondi zdravnik dr. Emanuel Lanceroiti, mož umen in pošten kakor suho zlato, iskren rodoljub, pravi prijatelj ljudstva. On je dogovorno z župnikom pred nekoliko letami ustanovil selsko blagajno, ki je minolega leta imela nič manj nego 825 tisoč kron prometa. Ta blagajna je otela ljudstvo nevolji in siromaštvu. Jamčenjem jeden za vse in vsi za jednega oni ljudje so se zblížali in sprijaznili, ker so njihove koristi vzajemne. Iz tega zblížanja je vzrastla ljubav in vse objema.

Dični dr. Lanceroiti se nej ustavil na blagajni samej, nego je v Romenu otvoril selsko zajedniško veliko prodajalnico, v kateri more kmet kupovati po najnižji ceni vse, kar mu treba za dom in za polje. — Ni to mu nej bilo zadosta, nego plemeniti mož Lanceroiti je v onem selu osnoval še mlekarstvo zadrugo, katerej so pristopili ne samo kmetje iz Romena, nego tudi iz sosednih sel. Vsi donasajo mleko, kolikor ga od svojih mlečnih krav namolzejo, v ono zajedniško zadrugo, kjer se dan na dan nalije preko 16 stolitrov mleka. Iz tega se dela maslo in sir, kar drago prodavajo. S samo sirotko se plačujejo vsi troški one mlekarne. — Od Boga blagoslovljeni dr. Lanceroiti je v Romenu osnoval še tudi vzajemno zavarovalnico domače živine, tako da mu zadruga takoj kupi drugo, ako je kateremu kmetu poginolo živinče. — Ni na tem se nej ustavil oni svetli mož, nego je osnoval društvo, katero posebni tvornicami proizvaja munjino ali elektriko, ki vrti kamna v mlinih in gonilne stroje v pilah. Dobiva pa potrebno gonilno moč za one tvornice tem, da se služi slapom rečice, ki teče izpod Romena. Nej-li to velika stvar, da ima malo selo svoje mline, gonjene munjinami in da se v pilah munjevno močjo režejo deske in plohi? Vrh tega ima vsak seljak v onem kraju v svoji hiši munjevno razsvetljavo in mu ne treba paliti luči, kakor v naših gorjancih, niti trošiti za olje ali petrolej. — V Romenu se nahaja tudi sirotišče, kamor se sprejemajo deca, ki so ostala bez roditeljev; nahaja se tudi čuvališče za deco delavcev, katero nema nikdo paziti, dokler so jim roditelji na delu. Postavljeni so ljudje,

da se za to deco brigajo, da jih češejo, perejo, umivajo, hranijo in v šolo spremljajo. — No, v Romenu baš sedaj zidajo krasno čitalnico, kjer bo ljudstvo čitalo pametne in koristne knjige in novine. — Vse to je napravil jeden sam mož, dr. Lanceroiti, v slogi s selskim župnikom.

Vse te lepe stvari se priporočajo Sloven-cem v pridno posnemanje.

(Po splitskem »Pučkem listu«.)

Trgovina in promet.

Občni zbor zavarovalnice Riunione Adriatica di Sicurtà.

Delničarji tega društva so imeli dne 2. maja t. l. svoj občni zbor. Iz bilance posnemamo sledeče:

1) Zavarovanj na življenje je bilo dne 31. dec. 1900 nad 220 milijonov kron v gotovini in 578.859 v rentah in je ta svota narasla od lanskega leta za 15,669.569 kron.

V letu 1900 je bilo prijavljenih zavarovalnih ponudb za znesek 40,545.181 kron in se jih je sprejelo 35,434.516 v glavnici in 71.745 v rentah.

Čisti dobiček tega oddelka — po odbitku 200.000 kron, katere so se prištele pomožni rezervi v svrhu znižanja obresti — v znesku 456.794 se je vpisal v glavno bilanco, vsled česar znaša sedaj pomožna rezerva 600.000 kron.

2) Zavarovanje proti ognju izkazuje vplačilo 16,605.912 kron (1899 pa 16,197.106) in izplačilo za nadzavarovanja znesek 7,440.688 kron tako, da znaša rezerva po odbitku plačanih požarnih odškodnin in onih, ki so še ugotoviti ter odbivši pristojbine za nadzavarovanje, še kron 6,499.134.

3) Zavarovanje proti škodam meje prevozom izkazuje: vplačane premije 1,756.546 kron (asproti 1,352.939 kron v letu 1899).

Za vse nezgode meje prevozom znašajo likvidirane odškodnine 675.815 kron.

Odbivši od glavne bilance 200.000 kron, kakor zgoraj omenjeno in dodavši saldo 14.698 kron 7 st. od leta 1899, se razvidi, da je imelo društvo 862.149 kron 23 stot. čistega dobička, od katerega dobi vsaki delničar 160 kron za vsako delnico, mej tem ko se ostanek v znesku 12.476 kron 62 st. uračuni za prihodnje leto.

Društvena rezerva znaša ob zaključku upravnega leta 1900 66,864.493 kron (asproti 62,579.521 kron leta 1899); imetje društvenih uradnikov za slučaj obnemoglosti z njih prihranki vred znaša 1,103.959 kron.

Občni zbor je potrdil na novo ravnateljem g. Frana vit. Dimmer-ja, predsednika trgovinske in obrtne zbornice.

Občinska hranilnica v Krškem

prične svoje delovanje dne 1. junija t. l.

Predsednik upravnega odbora je grof Ervin Auersperg, grajščak; njegov namestnik pa Pavel Juvančič, c. kr. sodni svetnik. Predsednik ravateljstva je dr. Janez Men-cinger, odvetnik; njegov namestnik dr. Jurij Pučko c. kr. notar, pisarniški ravnatelj pa dr. Tomaž Romih, župan.

V ravateljstvu so razven teh še sledeči gospodje:

Jerman Ivan, Rumpret Frane in Rupert Anton, meščani in obrtniki v Krškem; ter Anton Križman, c. kr. davč. oficijal; v upravnem odboru pa razven zgoraj navedenih še: Gerald Frane, meščan in obrtnik v Krškem, Jane Anton, kmet v Ravneh, Pirc Frane, kmet v Velkivasi in Puntar Josip, kmet v Gorenjem Pijavškem.

Občinska hranilnica v Krškem je ustanovljena vsled občinskega sklepa od dne 7. novembra 1900; pravila pa je potrdila ces. kr. deželna vlada za Kranjsko z razpisom od dne 24. marca 1901. Občina Krška prevzame za zavod splošno poroštvo, vrh tega pa za vloge in njihovo obrestovanje, določeno po pravilih, posebno poroštvo v znesku 20.000 kron, in je v ta namen deponirala 20.000 K v državnih zadolžnicah.

Hranilnica sprejema hranilne vloge, za katere plačuje 4% obresti; rentni davek plačuje sama.

Posojajo na nepremična posestva po 5% obresti in 1% anuitete, proti zastavljanju avstrijskih državnih zadolžnic pa po 6%. Dalje kupuje obrestonosne vrednostne listine in eskomptuje lastne hranilnične knjižice in tudi hranilnične knjižice drugih avstrijskih hranilnic, obrestne kupone in izžrebane državne srečke in v Krškem plačljive menice, katere zapadejo navadno v treh, najdalje pa v šestih

mesecih, in ki so preskrbljene z dvema polno dobrima poznanima podpisoma in razun tega s podpisom jedne protokolirane firme ali jednega takega protokoliranega društva, ki ima ustanovljeno na podlagi vzajemnosti, ali ki ima zadosten poroštven zaklad ter se sploh priznava njegova plačilna zmožnost.

Upravni odbor, ki dovoljuje posojila, bo imel svojo prihodnjo sejo v nedeljo, dne 2. junija, v bodoče pa redno 1. nedeljo vsakega meseca.

Brzjavna poročila.

Nemiri v Tiflisu.

PETROGRAD 10. (B) Kakor javlja list »Kavkaz«, izhajajoči v Tiflisu, so bili tam dne 5. t. m. veliki nemiri. Velika množica ljudi, sestojeca večinoma iz delavcev, se je zbrala na vojaškem trgu in je razvila rudečo zastavo. Prišlo je do spopada mej izgedniki in policijo, kateri poslednji se je posrečilo polastiti se zastave. Dasi so vojaki in meščani šli redarjem na roko, je vendar trajalo precej časa, dokler je bil trg izpraznjen. V spopadu je bilo ranjenih mnogo (Dalje na četrti strani).

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst
T R S T
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zreal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

PASTIGLIE PROTI PRENDIN
kašlju, griboolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve pastilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škatljica stane 60 stotink.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

MATTONEN
GISSHÜBLER
naravná
alkoholná kiselina

oseb, po strelah iz samokresa, z bodalci in po udarcih s palicami. Vsega skupaj so zaprli 41 oseb, med njimi tudi enega dijaka z vsučilišča v Charkovu in tri dijakinje, izgnane iz Petrograda povodom zadnjih nemirov.

Dogodki na Španjskem.

MADRID 10. (B.) Minister za pravosodje pripravlja reformo konkordata. Vesti dole vojnemu ministerstvu pravijo, da se v Barceloni večer mir ni kalil ter da se je vojaštvo povrnilo v vojašnice. Telefonska zveza z Barcelono je trajno pretrgana. V Vinarosu (pokrajina Valencija) se je prebivalstvo začelo grozljivo vesti proti redovnikom. Te poslednje so občinsko oblasti izgnale.

Odlikovanje glasbenika Mascagnija.

DUNAJ 10. (B.) Listi javljajo, da je cesar glasbeniku Pietru Mascagniju podelil komturni križ Fran-Josipovega reda s zvezdo.

Državni zbor.

DUNAJ 10. (B.) (Zbornica poslancev.) Po prečitavanju došlih spisov in rešenju tormalij je zbornica nadaljevala razpravo o predlogi, tičeči se davka na žganje. Med došliimi spisi je tudi več interpelacij Vsenemcevi radi konfiskacij časopisov, potem interpelacija posl. Vukovića, tičeča se povzdige avstrijske trgovine z Albanijo po zasnutju zvez po morju in po zasnutju skladišč uzorcev v Škadru in Janini.

Svoj k svojim!

Zaloga obuvala

v ulici Riborgo št. 2.

Pozor okoličani in tukajšnji Slovenci! V mojej zalogi vdobite na izbor najcenejše in okusno izdelano obuvalo.

Sprejemam tudi naročbe po meri. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Lovrene Vodopivec.

Ljudska kuhinja

na obljudenem kraju mesta, z lepim prostorom se odda takoj v najem ali pa prodaja z vso pripravo in dekretom vred. Natančen naslov se izve pri naši upravi.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30-dnevni " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6-mesečni " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepitvi z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2%, na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec Sibinj, Inostutu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije. Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji. Predjml.

lamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih. Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu. Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati da srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Fragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrti z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

Elizabetine ulice 5.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece neobhodno potrebno.

Vdobjiva se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zaloga na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

S koščekom sladkorja zavžijte po potrebi 20—40 kapljic

A. Thierryjevega balzama se zeleno varstveno znamko »nuna« in na kovinskem zamašku vtisnjeno tvrdko: Edino pristen. Temu balzamu mora se dati prednost, kajti uporabi se ga lahko in pomaga boeisi na zunajnih kakor tudi v notranjih delih telesa. Posamezne steklenice se vdobivajo skoro v vseh lekarnah po 30 in 60 st. Po pošti dvanajst malih ali šest velikih steklenic 4 krone. Steklenico na poskušnjo z navodilom uporabe in izkazom zaloga celega sveta pošilja po predplačilu 1 krone 20 stotink. — Pošiljatelj je naslavljati na lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn). Vdobjiva se v lekarnah.

Pred ponarejanjem naj se varuje in naj se pazi vedno na zeleno varstveno znamko »nuna«, registrovana v vseh naprednih državah.

Neštevilno priznanih pisem je na razpolago in dohajajo vsaki dan izdelovalcu.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskemu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.

Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran, Istrsko, Opolo, Vis, najfinejša vina v buteljkah, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.

Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo, tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno postrežbo.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

— najugodnejša gostilna —

PLZENSKO PIVO SILBEREGG

po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah

zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.

Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša

vina: opollo, istrsko črno in belo.

Podpisani si časti naznanjati slavnemu občinstvu da je otvoril v Via Scussa 1,

gostilno „All'antica città dalmata“

s prodajo dalmatinskega vina iz sumega grozdja po 36 nvč. za družine po 32 nvč. liter.

Naj me slavno občinstvo blagovoli obiskati ali pa poslati po katerikoli množino in prepričalo se bode, da je vse to res, kar zatrjuje podpisani t. j. da je njegovo vino pristno.

Kdor pije to vino, se mu ni treba bati glavobola in tudi ne bolezni v želodu marveč se mu zdravje utrdi, zadobi moč in tudi slast do jedi.

Spoštovanjem

Mate Kovačević.

NB. Na večji množine po posebnih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Da izpodrinem ceneno bazarsko ali semenjsko blago, mi je ena bajnejših švicarskih tovarov na ure naložila prodajanje teh-le ur in biserjev, skoro zastoj v svrhu reklame, da populariziram njene izdelke, dokler ne zmanjka zaloge.

Vsaki uri dodam kot darilo 1 fateral od usnja in 1 novoliz. najdeno žepno po manjševalno ogledalo v minljaturl.

Gld. 2-10 stane prava srebrna remontoir-žepna ura od niklja s francosko verižico in etvijem.

Gld. 4-20 stane prava srebrna remontoir-žepna ura posrebr. angl. verižico in etvijem.

Gld. 4-70 stane prava srebrna rem. ura za dame s posrebrneno aguležko verižico in etvijem.

Gld. 11. stane pristna 14. karatna rem. zlatu žepna ura s krasno skatljico od atlasa in elegantno verižico.

Vsaki uri priložim listek o 3-letni garanciji. Da se vsakdo lahko brez rizika prepriča o solidnosti blaga, sprejemem, kar bi ne ugajalo, tekom 8 dni nazaj ter povrnem denar franko.

— Slični oglasi so le ponarejanja. —

Pošilja se proti povzetju ali pa po dopostanem denarju.

E. HOLZER

dobavljač zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov itd.

tvorniška zaloga ur in zlahtnega kamenja en gros.

KRAKOV, Stradom 18 (Avstrija).

Bogato ilustrirani ceniki ur in zlatenine gratis in franko.

Argenti se iščejo.

Proti malokrvnosti, za rekonvalescente in v obče za vse šibke osebe kakor tudi blede deklice se priporoča

Ravasinijev železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih potrebnih količin železa in delujočih prvin kinina.

Vdobjiva se samo v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

Postne pošiljke s povzetjem.

Osmica pri sv. Ivanu

(na Vrdeli)

Posestnica udova Frančiška Žvab naznanja sosebno svojim mnogim znancem v mestu, da v nedeljo odpre »osmico«, da potoči ves domači svoj, kakor znano izborni vinski pridelek.

Pozor „Secession“.

Kuhinjska posoda od sivega emajliranega železa, prekaša vse druge enake izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter je zelo po ceni in brez konkurence. Zaloga popolne kuhinjske oprave. Novost te vrste je patentovani stroj za kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam od sebe, ne da bi bilo ga treba nadzorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železja, kovin in kuhinjskih potrebščin

TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. — Najfinije testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželi na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko. Priporoča se pri najsolidnejšem delu in z zmernimi cenami.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvč. za na dom po 30 nvč. liter. Reblu iz Brd po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo 1. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekam in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijanju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijanju kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Podpisani si časti naznanjati slavnemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.

v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom po naročbi na debelo in drobno. Pošiljatelj na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča udani

Josip Gregorič